

#CINEUROPA31

SANTIAGO DE COMPOSTELA
DO 7 AO 28 DE NOVEMBRO DE 2017

MANUEL MARTÍN CUENCA: NON É BO QUE O HOME ESTEA SÓ

Autor: José Luis Losa

A obra fílmica de Antonio Martín Cuenca —excluída a súa faceta documental, coa espléndida *El juego de Cuba*, e á espera de *The Miramar Murders*, que segue ao preso español acusado de homicidio en USA Pablo Ibar, e que podería entroncar coa cosmogonía das súas ficcións— posúe un ADN común: o do home deshabitado, o que non metabolizou a súa soidade ou ben se acha carcomida por esta, a cal non é quizais máis que a consecuencia dunha ferida previa e fondísima. Este leit-motiv dramático artículase polo menos en catro das longas de ficción de Martín Cuenca (*La flaqueza del bolchevique*, *La mitad de Óscar*, *Caníbal* e *El autor*) e tamén alimenta, quizais dun modo menos definido como unha enfermidade somatizada as *short cuts* de *Malas temporadas*.

Non é bo que o home estea só. Pero nada máis lonxe do punto de vista de Martín Cuenca que unha natureza de xuízo moral por non falar xa da cita —evidentemente irónica— do Xénese. Entre outras cousas, porque o Facedor atopaba unha utilitarista solución a esa soidade: a ideación da parella. E o illamento, o autismo emocional das personaxes do cinema de Martín Cuenca é un canellón sen saída ou, cando menos, un camiño asfaltado nunha soa e bastante fea dirección. Unha incomunicación que atopa ecos en Bresson (esa ausencia absoluta de música en *La mitad de Óscar*, fermentación mesmerizante da soidade de quen cortou, como única opción de supervivencia todas as pontes co pasado, ese gardián nunhas salinas de Almería ao que visita a irmá da alma, a paixón prohibida nunca cauterizada. E esa planificación da longa viaxe cara á noite sen teito nin lei. *La mitad de Óscar*: velaquí un dos máis sanguentos casos de título que pide urxente revisitación para situala no seu lugar xusto, entre o cinema español capital da última década.

A soidade como diagnóstico de que algo falla moi dentro: no progresivamente demolido Luis Tosar, quen non sabe que un banal accidente de automóbil é só a porta do exceso cara ese palacio da sabedoría do que falaba Blake. E que pode ser o territorio da perda de cordura sobre o cal Nabokov asentou a febril paixón menoreira. A fraqueza desta sorte de Humbert Humbert atrapado por unha Lolita menos barroca que o orixinal pero non menos digna de provocar que o seu nome se deletree en palatais ante a irrupción de María Valverde, á que Martín Cuenca presentou ante o mundo.

O ritual polo cal en *Caníbal* o xastre impecable dunha Granada de integrismo e señoritismo de España Negra purifica a súa comunión imposible cos outros: o da carne das mulleres ás que asasina. A insania da incapacidade para a relación cos demais levada ao seu extremo, no máis intratable dos tabús. En Toronto e noutros tantos festivais internacionais entenderon a medida radicalidade da proposta. En España, a crítica casposa de canino retorto quixo simplificala como cinema de xénero ou algo así. Peor para eles porque o tempo non fixo senón resituar a *Caníbal* como arquitrabe da filmografía de Martín Cuenca: ese friso sobre o home que padece o seu trauma maiúsculo, a súa estrangulación por illamento. E o regurxita en fuxidas cara a adiante con mantel branco e antropofáxico. E enmarcadas entre o fru-fru das sotanas.

En *El autor*, Premio da Crítica en Toronto hai unhas semanas, percorremos outro “camiño de perfección” do agonista de Martín Cuenca. Un membro da *ordinary people*, un gris oficinista dunha notaría ancorada nos hoscas tempos das viñetas de Ibáñez, que só atopa un sentido para a súa existencia: ser un escritor de verdade, un novelista serio, non un bosquegador de blockbusters. E Javier Gutiérrez pasa a ser un non pouco polanskiano “quimérico inquilino”, na súa incardinación como maquiavélico *deus ex machina* na contorna dunha veciñanza con ribetes de España cañí.

COMPOSTELA CAPITAL CULTURAL Comunicación: Silvia Roca | Ana Gontad
Auditorio de Galicia. Avenida do Burgo das Nacións, s/n C.P. 15705. Teléfonos 981552290 | 696233642
Correo electrónico: comunicacion@auditoriodegalicia.org FB: CompostelaCapitalCultural TW: CCultura
Web: www.compostelacapitalcultural.org / www.auditoriodegalicia.org

#CINEEUROPA31

SANTIAGO DE COMPOSTELA
DO 7 AO 28 DE NOVEMBRO DE 2017

Inevitable non atopar os lazos de parentesco coa Delphine De Vigan sobre a cal de novo Polanski vén de adaptar Baseada en feitos reais. Gutiérrez non se relaciona coa caseira de sexualidade avivada no climaterio nin co militar retirado e pistolón co que xoga ao xadrez. A súa única comunicación posible é con esa mesa onde carga os seus xenitais e a súa imperiosa fame de escritura. A súa terapia para estancar a ferida da soidade asfixiante. Equiparable á do caníbal impoluto, á do menoreiro lúbrico, á do náufrago das salinas de Almería tallado pola prohibida paixón. Isto é, o tormento e a éxtase segundo o cineúrigo Martín Cuenca.

FICHA EL AUTOR

Enlace á ficha na web: <http://cineuropa.gal/peliculas/el-autor>

EL AUTOR [2017]

Manuel Martín Cuenca

México / 114 min. / Ficción / Castelán

Ficha artística:

Javier Gutiérrez, María León, Antonio de la Torre, Adriana Paz, Tenoch Huerta, Adelfa Calvo, Rafael Téllez

Ficha técnica:

Guión: Manuel Martín Cuenca, Alejandro Hernández (Novela: Javier Cercas)

Fotografía: Pau Esteve Birba

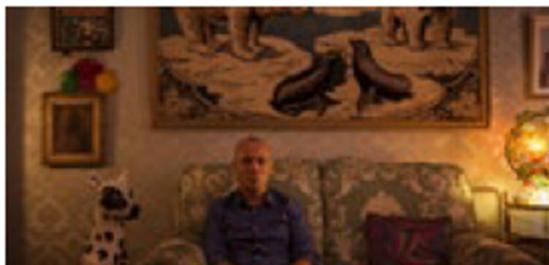
Directora de arte: Sonia Nolla

Produción: Icónica Producciones / Lazona / La Loma Blanca PC.

Sinopse:

Álvaro é un pobre home atrapado na súa obsesión: escribir gran literatura. Asiste á típica escola de escritura e a canto obradoiro imparta o gurú do momento, pero non ten talento. Quizais a súa muller tampouco o teña, pero acaba de escribir un best-seller. A separación é inevitable. Na súa nova vida, só e de aluguer nun pequeno apartamento, escribe por vez primeira sobre personaxes de carne e óso, os seus veciños. O seu profesor ánimoa, a descrición dos personaxes son reais, pero tamén lle advirte que é necesario conflito: sen conflito non hai historia, non hai acción, non hai vida.

— Premio FIPRESCI (Special Presentations) no Festival de Cine de Toronto 2017

#CINEEUROPA31

**SANTIAGO DE COMPOSTELA
DO 7 AO 28 DE NOVEMBRO DE 2017**

FILMOGRAFÍA E GALARDÓNS

- **EL AUTOR** (2017)

- Premio FIPRESCI (Special Presentations) no Festival de Cine de Toronto 2017

- **LA CARA B** (2015)

- **CANÍBAL** (2013)

- Mellor fotografía e oito nomeamentos, incluíndo mellor película nos Premios Goya 2013
- Mellor fotografía en San Sebastián 2013
- Mellor actor (Antonio de la Torre) e 6 nomeamentos nos Premios Feroz 2013

- **LA MITAD DE ÓSCAR** (2010)

- Mellor fotografía no Toulouse Cinespaña 2011
- Mención especial no Miami Film Festival 2011

- **ÚLTIMOS TESTIGOS** (2009)

- **O TESOURO** (2008)

- **MALAS TEMPORADAS** (2005)

- Gañador do premio Nueva Visión no Santa Barbara International Film Festival 2006

- Peza "**ESPAÑOLES POR VÍA DE SANGRE**" no filme colectivo MADRID 11M: TODOS ÍBAMOS EN ESE TREN (2004)

- **LA FLAQUEZA DEL BOLCHEVIQUE** (2003)

- Mellor actriz revelación (María Valverde) e dous nomeamentos nos Premios Goya 2003

- **CUATRO PUNTOS CARDINALES** (2002)

- **EL JUEGO DE CUBA** (2001)

- Mellor documental no Festival de Málaga 2001

COMPOSTELA CAPITAL CULTURAL Comunicación: Silvia Roca | Ana Gontad
Auditorio de Galicia. Avenida do Burgo das Nacións, s/n C.P. 15705. Teléfonos 981552290 | 696233642
Correo electrónico: comunicacion@auditoriodegalicia.org FB: CompostelaCapitalCultural TW: CCultura
Web: www.compostelacapitalcultural.org / www.auditoriodegalicia.org

#CINEEUROPA31

**SANTIAGO DE COMPOSTELA
DO 7 AO 28 DE NOVEMBRO DE 2017**

- ***NADIE (UN CUENTO DE INVIERNO)*** (2000)
- ***HOMBRES SIN MUJERES*** (1999)
- ***EL DÍA BLANCO*** (1990)